

Styrets beretning for 2025

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon som eies av organisasjonene IOGT, Juvente og Juba. FORUT har i 2025 hatt utviklingssamarbeid med 17 partnerorganisasjoner, hvorav 13 er nasjonale organisasjoner i Sri Lanka, India, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia, tre er regionale alkoholpolitiske allianser i Vest-Afrika, det sørlige Afrika og Latin-Amerika, og er en global alkoholpolitisk allianse.

FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden der barn er trygge. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling.

FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.

FORUT er en forkortelse for *solidaritetsaksjon FOR UTvikling*. Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på områder som virker sammen: barnerettigheter, likestilling, arbeid og inntekt, god psykisk helse og alkoholpolitikk som fremmer folkehelse.

FORUT mobiliserer barn og unge i Norge til global innsats gjennom våre pedagogiske kampanjer i barnehager og skoler. FORUT driver også et aktivt påvirkningsarbeid nasjonalt, regionalt og globalt for fattigdomsreduksjon, rettferdighet og folkehelse.

Organisasjonens hovedkontor ligger på Gjøvik, og med avdelingskontor i Oslo, Stavanger og Tromsø.

Rammeavtalen med Norad

2025 er andre året i FORUTs femårige rammeavtale med Norad. 2024-2028. Avtalen, på vel 200 millioner kroner over fem år, ble signert i mai 2024 og innebærer en økning på 31 % fra forrige rammeavtaleperiode.

Alle FORUTs programmer gjennomføres av våre nasjonale, regionale og globale partnerorganisasjoner og innen de avtalte rammer for planer og budsjetter. Partnerorganisasjonene følges opp fra FORUTs administrasjon i Norge.

FORUTs arbeid som bistandsorganisasjon handler om å oppnå forandringer som gir bedring i fattige og marginaliserte menneskers livssituasjon og livsutsikter. Rammeavtalen med Norad, som har bedre folkehelse og sterkere sivilsamfunn som mål, inneholder et

omfattende sett av plandokumenter og instrumenter for hvordan resultatene av vårt arbeid skal oppnås, synliggjøres og konkretiseres. Avtalen er delt inn i fem tematiske programmer; rus som utviklingshinder, psykisk helse, barnerettigheter, kvinner og likestilling, samt arbeid og inntekt. Det er utarbeidet strukturerte forandringsteorier («*Theories of Change*») for våre program, både samlet og per tema. FORUT arbeider systematisk satsing med kunnskapsforvaltning gjennom FORUTs *Knowledge Management System*, for å sikre bedre bruk og utvikling av kunnskap i programmene, gjennom tematiske kunnskapsbanker og tematiske arbeidsgrupper, *Communities of Practice (CoPs)*, med medarbeidere fra FORUT og våre partnerorganisasjoner.

Våre partnerorganisasjoner leverer alle resultater på en eller flere av de fem programområdene, i tråd med egne prioriteringer og forankring i egne samfunn. I tillegg leverer vi samlet et vesentlig bidrag til bærekraftsmålene, herunder særlig mål nr. 1 (utrydde fattigdom), nr. 3 (god helse), nr. 4 (god utdanning), nr. 5 (likestilling mellom kjønnene), nr. 8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst), nr. 10 (mindre ulikhet) og nr. 17 (samarbeid for å nå målene). I tillegg bidrar mange av våre partnerorganisasjoner på ytterligere flere av bærekraftsmålene.

Nøkkelen til FORUTs gode resultater ligger i våre langsiktige og likeverdige partnerskap der partnerorganisasjonene definerer egne behov og selv setter mål for sin virksomhet. Dette er lokalt ledet utvikling.

I 2025 har FORUTs medarbeidere gjennomført reiser til fem av våre samarbeidsland; Sri Lanka, India, Sierra Leone, Ghana, Sør-Afrika og Malawi.

Den globale utviklingen i 2025

Krig og konflikt, som i Ukraina og Midtøsten, har i 2025 bundet opp enorme ressurser og bidratt til destabilisering også utenfor selve krigssonene. Samtidig har skjerpet rivalisering mellom stormakter svekket internasjonalt samarbeid, økt militær opprustning og gjort diplomatiske løsninger vanskeligere å oppnå. Klimaendringer har gjennom ekstremvær i 2024 og 2025 forverret matmangel, drevet migrasjon og lagt ytterligere press på allerede sårbare stater. Høy statsgjeld, dyr energi og svak global økonomisk vekst har rammet utviklingsland hardest og presset millioner av mennesker dypere inn i fattigdom. Parallelt har demokratisk tilbakegang, desinformasjon og økende politisk polarisering bidratt til indre uro og vold i flere deler av verden. Mange mennesker i våre samarbeidsland har fått det verre som følge av den globale utviklingen i 2025. FN og andre overnasjonale institusjoner blir stadig utfordret og har relativt mindre makt enn tidligere, og ikke-statlige kommersielle aktører har mer makt vis-a-vis stater.

FORUTs samarbeidsland er stater som i ulik grad har konflikter eller dysfunksjonelle relasjoner mellom ulike aktører i samfunnet. Vi ser konsekvensene av økte økonomiske forskjeller og autoritære regimers fremmarsj. Menneskerettigheter er truet, inkludert sivile og politiske rettigheter til informasjons- og organisasjonsfrihet. Gen Z – mobiliseringen i Nepal og andre land har vist at unge mennesker tar til motmæle mot korrupsjon og vanstyre.

FORUT står sammen med våre partnerorganisasjoner og det sivile samfunn i forsvaret for de grunnleggende premissene for fattigdomsreduksjon og rettigheter for alle mennesker,

herunder demokratiske prinsipper, fordeling, fred, økologisk bæreevne og et sterk og fritt sivilsamfunn der menneskerettigheter forsvares. Våre langvarige partnerskap og våre kollegaers erfaring og kompetanse til å arbeide under stadig skiftende, dramatiske og krevende betingelser, gjør oss godt rustet til å fortsette vårt arbeid.

Resultater i 2025

2025 viser samlet sett god framgang på tvers av FORUTs programområder, med særlig sterke resultater i mobilisering av sivilsamfunn lokalt, økt tilgang til tjenester og styrket deltakelse og påvirkning fra rettighetshavere.

Til tross for krevende rammebetingelser – herunder økonomiske begrensninger, klimautfordringer og politiske forhold i flere samarbeidsland – har partnerorganisasjonene opprettholdt høy aktivitet og oppnådd viktige resultater.

Et gjennomgående trekk er at kombinasjonen av kapasitetsbygging, lokalt eierskap og påvirkningsarbeid gir resultater på tvers av nivåer – fra lokalsamfunn til nasjonale systemer. Under løfter vi fram resultater fra de tematiske programområdene.

Rus som utviklingshinder

Programmet viser særlig sterke resultater innen lokalsamfunnsmobilisering, som fortsatt er det mest konsistente og robuste resultatområdet. I løpet av 2025 deltok over 30 000 rettighetshavere i organiserte forebyggings- og påvirkningsaktiviteter gjennom kvinnegrupper, ungdomsgrupper og lokalsamfunnsorganisasjoner. Dette representerer en tydelig økning fra året før og reflekterer høy deltakelse og lokalt eierskap.

Mobiliseringen har bidratt til økt bevissthet og gradvise normendringer knyttet til alkoholbruk, inkludert redusert sosial aksept for skadelig bruk og styrket dialog i familier og lokalsamfunn. Arbeidet er i økende grad integrert med innsats innen barnerettigheter, psykisk helse og forebygging av kjønnsbasert vold, noe som gir mer helhetlig effekt.

Programmet benytter i stor grad deltakende tilnærminger som jevnalderopplæring, skolebaserte aktiviteter og kulturelle uttrykksformer, noe som har vist seg å være effektivt for å skape engasjement og lokal relevans. Erfaringene viser at langsiktig oppfølging er avgjørende for å oppnå varige endringer i holdninger og praksis.

På policy-nivå er det oppnådd fremgang i flere land, blant annet gjennom dialog med myndigheter og bidrag til utvikling av alkoholpolitikk. Samtidig preges arbeidet av betydelige utfordringer, inkludert politiske skifter, begrenset institusjonell kapasitet og motstand fra kommersielle interesser. Dette fører til ujevn fremdrift og viser at policyendring krever langsiktig innsats.

Særlig gledelig er å rapportere om god fremgang i 2025 i Latin-Amerika, hvor partnerskapet med Coalition for Latin America's Health og deres allianse for alkoholpolitikk (ALASA) ble etablert midtveis i 2024. En kartlegging av konteksten for alkoholpolitikk i regionen ble gjennomført, og Costa Rica og Uruguay ble identifisert som land for videre politisk påvirkningsarbeid innen alkoholpolitikk.

Psykisk helse

Programmet viser tydelig fremgang i arbeidet med å bygge kapasitet og forbedre tilgang til psykisk helsehjelp og støtte, med særlig gode resultater innen lokalsamfunnsbasert innsats.

I løpet av 2025 ble det gjennomført et stort antall aktiviteter knyttet til psykisk helse og mestring, samtidig som opplæring har styrket kompetanse hos aktører som lærere, helsepersonell, frivillige og sivilsamfunnsorganisasjoner. Dette har bidratt til at flere mennesker kan gjenkjenne psykiske utfordringer, anvende enkle mestringsstrategier og gi grunnleggende støtte til andre.

Et viktig resultat er økt normalisering av psykisk uhelse, der tilstander som depresjon og traumer i større grad forstås som helseutfordringer. Dette har ført til mer åpenhet og at flere søker hjelp, samt bedre koblinger mellom lokalsamfunn og eksisterende tjenester.

Programmet har også vist gode resultater i integreringen av psykososial støtte i eksisterende strukturer, blant annet gjennom opplæring i manualer for traumesensitiv, utviklet av vår samarbeidspartner MHHRI – Mental Health and Human Rights Info. Flere lokalsamfunn har nå kvalifiserte personer som kan gi psykososial støtte og hjelp og sikre tilgang til videre hjelp innenfor etablerte helsestrukturer.

På systemnivå representerer utviklingen i Nepal en viktig milepæl i arbeidet med å styrke tjenester for barn og unges psykiske helse. 3. september signerte FORUTs partner CWIN en avtale med nepalske helsemyndigheter om gradvis statlig overtakelse av finansieringen av det psykiske helsetilbudet for barn og unge, med 100% statlig finansiering fra juli 2028. Det barne- og ungdomspsykiatriske tjenestetilbudet er nå innlemmet i det nasjonale helsesystemet, samtidig som kapasiteten i de spesialiserte tjenestene er betydelig styrket.

Samlet viser programmet hvordan kombinasjonen av lokalsamfunnsbasert innsats og systemstyrking kan bidra til økt tilgang, redusert stigma og gi mer bærekraftige tjenester.

Kjønn og likestilling

På tvers av alle prosjektland rapporteres det fremgang i både generell og mer spesifikk reform av likestillingslovgivning. Samtidig vedvarer et betydelig gap mellom lovverk og faktisk implementering, i tillegg til fortsatt påvirkning fra sedvanerett og tradisjonelle normer – særlig utenfor byene og blant de fattige.

I 2025 oppnådde FORUTs program for kjønn og likestilling god fremdrift i arbeidet med å redusere skadelige kjønnsnormer gjennom deltakende, lokalt forankrede og kjønns-transformative metoder. Lokale organisasjoner, kvinnegrupper, ungdomsnettverk og selvhjelpsgrupper ble styrket i sitt arbeid for sosial endring.

Et eksempel på dette er fra Sierra Leone, hvor vår lokale partnerorganisasjon, Foundation for Urban and Rural Transformation, FoRUT, har hatt jevn fremgang i arbeidet med å engasjere lokale grupper i å endre skadelige kjønnsnormer og sosial ulikhet. I 74 lokalsamfunn mobiliserte organisasjonen 755 kvinner og 669 menn i dette arbeidet.

Å involvere menn i kampen for kvinners likestilling er effektivt, og i 2025 nådde FORUTs partnere målet om å mobilisere nær 3 000 menn til innsats mot kjønnsbasert vold. I Sri Lanka engasjerte FORUTs partner FIRD 255 menn for fars ansvar for deltakelse og omsorg. Deltakerne rapporterte om økt forståelse for sammenhengen mellom kjønnsnormer, stress og vold, samt større vilje til å endre atferd, blant annet gjennom mer likestilt omsorgsansvar, redusert bruk av skadelige praksiser og bedre kommunikasjon i familien.

Arbeidet med seksuell og reproduktiv helse når et betydelig antall mennesker i programområdene, til tross for at temaet fortsatt er sensitivt i mange kontekster. Dette understreker behovet for kontekstsensitive tilnærminger og lokalt eierskap.

FORUT har også oppnådd gode resultater i styrkingen av systemer for håndtering av kjønnsbasert vold. Lokale henvisningssystemer er forbedret og flere saker identifiseres og følges opp. Økt kapasitet til å tilby psykososial støtte, kombinert med bedre samarbeid med myndigheter, har styrket responsen. I områder der formelle tjenester er svake eller utilgjengelige, spiller lokalsamfunn en særlig viktig rolle i dette arbeidet.

Barnerettigheter

Programmet viser særlig sterke resultater der arbeid med trygge oppvekstmiljøer kombineres med barns aktive deltakelse. Disse to dimensjonene forsterker hverandre og bidrar til mer bærekraftige resultater.

Det er gjort fremgang i å styrke beskyttelsesmekanismer i skoler og lokalsamfunn, blant annet gjennom utvikling av retningslinjer, etablering av rapporteringssystemer og støtte til barneklubber. Dette bidrar til tryggere og mer inkluderende læringsmiljøer.

Samtidig har barn og unge i økende grad gått fra bevisstgjøring til aktiv påvirkning gjennom organiserte plattformer. De bruker dialog, mobilisering og påvirkningsverktøy for å løfte saker knyttet til sikkerhet, utdanning og beskyttelse. Det er en tydelig kopling til forebygging av alkoholrelaterte skader gjennom følgende eksempler:

- I Malawi tok ungdomsaktivister til orde for regulering av alkoholsalg til mindreårige, strengere håndheving av bevillingsbestemmelser og alkohol- og rusfrie soner rundt skoler, særlig nær handelsområder.
- I India bidro barn til å stenge ulovlige utsalgssteder for alkohol i flere landsbyer gjennom brev, begjæringer og aksjoner i lokalsamfunnet.

Barnerettighetsprogrammet har gitt resultater i flere land, inkludert økt respons fra myndigheter og forbedringer i lokale tjenester. Resultatene tyder på at barn i større grad anerkjennes som legitime aktører i beslutningsprosesser som angår deres liv.

Over tid bidrar denne typen deltakelse til styrket sosial kompetanse, demokratisk engasjement og mer ansvarlige myndigheter.

Arbeid og inntekt

Programmets innsatser bidro i betydelig grad til å styrke økonomisk sikkerhet og motstandskraft blant målgruppene – særlig kvinner – i løpet av 2025. På tvers av flere land (Sierra Leone, Sri Lanka, India og Nepal) fungerte spare- og lånegrupper i lokalsamfunnene godt, og gjorde det mulig å øke inntekter og håndtere husholdningsbehov. Ved utgangen av året hadde 526 menn og 1 765 kvinner økt sine årlige inntekter med minst 5 %. Av de kvinnelige deltakerne var det nesten dobbelt så mange som forventet som klarte å spare deler av inntekten sin.

Disse sparepengene har hatt konkrete sosiale gevinster: i flere lokalsamfunn rapporterte familier at de brukte sparemidlene til å sende barn på skole, dekke medisinske utgifter eller investere i forbedringer i lokalmiljøet. For eksempel brukte en kvinnebasert sparegruppe i Moyamba-distriktet i Sierra Leone felles oppsparte midler til å reparere taket på den lokale barneskolen, i tillegg til å investere i låser på skolens dører, noe som bidro til et tryggere læringsmiljø.

Programmet har også bidratt til økt diversifisering av inntektsgrunnlag gjennom etablering av småskala næringsvirksomhet og økt entreprenørskap. Dette gir større robusthet mot økonomiske omveltninger.

Innen landbruk er det oppnådd forbedringer i produksjon og matsikkerhet, blant annet gjennom opplæring i klimasmarte metoder. Samtidig påvirkes resultatene av klimatiske forhold, skadedyr og markedsutfordringer, noe som understreker behovet for økt fokus på klimatilpasning.

Årsregnskapet for 2025

Årsregnskapet for 2025 viser et aktivitetsresultat på kr 2 406 865. I et aktivitetsregnskap føres alle inntekter og utgifter det året det mottas og brukes

FORUT har en sunn økonomi. Regnskapet er utarbeidet med forutsetning om fortsatt drift, og styret finner at forutsetningen er til stede.

Cedra Norge, ved Thomas Hagen Alm, er FORUTs revisor.

Organisasjonens utvikling

FORUTs virksomhet har vært stabil de siste årene, med et budsjett på mellom 50 og 60 millioner kroner. Organisasjonen hadde 15,95 årsverk ved utgangen av 2025.

Det ble avholdt fem styremøter i 2025. 42 saker ble behandlet.

FORUTs viktigste finansieringskilde er norske myndigheter, primært gjennom Norad. FORUT har i perioden 2024-2028 en femårig rammeavtale med Norad på 40 millioner kroner per år. FORUT er plassert i seksjon for global helse i Norad.

FORUTs ambisjoner og mål krever en betydelig innsamling av egne midler, utover det som rammeavtalen med Norad krever. FORUT samlet inn 18 millioner kroner i 2025.

FORUT har lojale faste givere, og et godt samarbeid med barnehager, skoler, private og offentlige virksomheter som alle har bidratt med betydelige midler. Det har dessverre vært en nedgang i inntektene fra barnehager, skoler, fastgivere og bedrifter, mens det har blitt gitt betydelige enkeltdonasjoner, som gjør at målet for innsamlede midler ble nådd i 2025.

FORUTs strategi fram mot 2030 ble vedtatt av styret i 2017. I lys av inneværende rammeavtale med Norad, en økt satsing på psykisk helse og et presset innsamlingsmarked, ble strategien revidert i 2021. FORUTs policydokument, samt policy for likestilling, menneskerettigheter, miljø og anti-korrupsjon ble revidert i 2023 og har dannet grunnlaget for vårt arbeid i 2024 og 2025.

Arbeidsmiljø og kjønnsfordeling

FORUT har tariffavtale og egen seniorpolitikk. FORUT har et godt arbeidsmiljø og FORUTs medarbeidere har gjort en svært god jobb i 2025. Alle ansatte har store oppgaveporteføljer med tilhørende ansvar og myndighet, og kan i perioder oppleve stort arbeidspress som følge av et krevende innsamlingsmarked og økte faglige og forvaltningsmessige krav fra Norad og andre donorer. Det har vært betydelige endringer i organisasjonen i 2025, både på folk og teknologi. Omstillingen har gitt enda bedre forutsetninger for effektiv produksjon og samhandling, men har også vært krevende for en liten organisasjon. Belastningen har til

tider vært svært høy, men har gitt et viktig kompetanseløft og organisasjonen går styrket inn i 2026.

FORUTs administrasjon besto ved inngangen til 2025 av 15 ansatte, 11 kvinner og fire menn. Totalt sykefravær i 2025 var 2,04%.

FORUTs styre besto i 2025 av fem faste representanter (to kvinner og tre menn), tre representanter fra eierorganisasjonene (en kvinne og to menn), en representant fra de ansatte (kvinne) og to møtende vararepresentanter (to kvinner), i alt elleve personer. Av disse var altså seks kvinner og fem menn.

Risiko og sårbarhet

FORUT er som en liten bistandsorganisasjon sårbar for endrede holdninger i innsamlingsmarkedet og for endringer i globale og nasjonale politiske rammevilkår.

Følgende risikoer har særlig fått oppmerksomhet i 2025:

- Oppslutningen om FORUTs pedagogiske kampanjer (Barneaksjonen og Skoleløpet) fortsetter med en svakt nedadgående trend for påmeldinger. Mindre barnekull og mange barnehager som blir lagt ned, gjør markedssituasjonen bekymringsfull for det som har vært en stabil inntektskilde for FORUT i flere tiår. Samtidig er foresatte i barnehagene en viktig gruppe som gir nye muligheter for engasjement.
- Nedgang i andre egeninnsamlede inntekter, som reduksjon i antall nye fastgivere. Dette reduserer nivået på FORUTs frie midler, selv om trenden motvirkes ved generøse enkeltdonasjoner. Dette er et viktig utviklingsområde for FORUT.
- Stadig større krav til økonomisk bærekraft hos våre partnerorganisasjoner i sør vil kunne true deres eksistens fordi det er vanskelig for disse organisasjonene å skaffe større donorer til prosjektene. Dersom FORUT må redusere budsjettene, kan resultatet bli redusert aktivitet som vil svekke de langsiktige virkningene av arbeidet.
- Politiske endringer og utvikling i retning autoritære regimer i våre samarbeidsland vil kunne true våre partnerorganisasjoners mulighet til å engasjere seg i rettighetsarbeid og internasjonalt samarbeid, noe som igjen vil kunne true deres eksistensgrunnlag.
- En svak norsk kronekurs har vært og forblir en stor økonomisk risiko, da FORUTs rammeavtale med Norad er i norske kroner.
- Dyr tid rammer mange land svært hardt. Prisene på energi og drivstoff, råvarer og teknologiprodukter har økt kraftig, med en påfølgende dominoeffekt med rekordhøy inflasjon i mange land. For FORUTs programmer handler dette om at marginaliserte og fattige gruppers livssituasjon har blitt sterkt forverret. Det er stor risiko for at med tap av inntekt endres handlings- og beslutningsrommet og at for mange sårbare grupper vil livet nå kun handle om overlevelse og om å få råd til mat. Dette kan fortrenge viktige grunnpilarer for utvikling, som rettighetsarbeid for kvinner og barn. Misnøye og mistillit i brede lag av folket har vist å gi grobunn for ytterligere polarisering, populisme og opprør.
- Endringer i politiske rammevilkår både globalt og nasjonalt, med vesentlig kutt i budsjettene til bistand, omlegging av norsk bistand eller økt krav til egenandel, vil kunne ramme FORUTs eksistensgrunnlag. En varslet stortingsmelding og regjeringens arbeid med Prosjekt Vendepunkt kan utfordre FORUTs posisjon ved

krav om økt geografisk konsentrasjon eller færre og større avtaler blant sivilsamfunnsorganisasjonene.

Miljøutfordringer

FORUTs virksomhet forurensner i utgangspunktet ikke det ytre miljøet utover bruken av digitale tjenester. Økt bruk av kunstig intelligens (KI) gir økt ressursbelastning. Det er i tillegg behov for en del flyreiser for å følge opp utviklingssamarbeidet, noe som medfører klimagassutslipp. Hvert partnerland får normalt ett besøk i året. Det foretas ikke unødvendige reiser, og mesteparten av oppfølgingen skjer på digitale plattformer.

Gjøvik 12. mai 2026

Kari Hagen
styreleder

Ida Oleanna Hagen
generalsekretær

Mirjeta Emini
styrets nestleder

Geir Riise

Stig Erik Sørheim

Øyvind Kind Robertsen

Elin Kjeldstadli Hatlestad
ansattes representant

Dokumentet er signert elektronisk

Securely signed with Brevio

This document is electronically signed and sealed with Brevio under **eIDAS**, valid in all EU states. Signatures comply with **eIDAS** and **PAdES** standards.

The identities of the signers are listed below: